

storisk Fremstilling af Dr. Mantzius's Afskedigelse. Jeg beklager meget, at det ærede Medlem ikke kan forstaa, at naar man skal give en Forklaring af, at man giver en saadan Bevilling, er det ogsaa nødvendigt at give en Forklaring af, hvordan vedkommende Mand har faaet sin Afsked, at hvis den er in optima forma, er det ogsaa forsvarligt at følge den Praksis, som altid har været fulgt overfor veltjente Skuespillere, der har gjort Det kongelige Teater stor Gavn, f. Eks. overfor Fru Hennings og mange andre, og at det vilde have været ganske uforsvarligt i dette Tilfælde at nægte Dr. Mantzius den Tilladelse, som er givet ham. Naar det ærede Medlem ikke kan forstaa, at det er Forklaring og tilstrækkelig Begrundelse, maa jeg beklage, at det ærede Medlems Forstand er ringere, end jeg troede.

Det samme ærede Medlem kom ligesom det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) med nogle Bemærkninger, som havde kirkepolitisk Antræk. Det ærede Medlem fra Koldings Tale om Forskellen mellem human Etik og kristelig Etik og mellem human Pædagogik og kirkelig Pædagogik kom jeg ikke til Bunds i. Jeg maa sige, at jeg forstod den ikke rigtigt. Det samme gælder de almindelige Betragtninger, som det ærede Medlem fra Vinderup kom med i Dag om Forholdet mellem Grundlovens § 3 og § 27. De kom ikke saadan frem, at jeg egentlig forstod, hvad der mentes dermed, saa dem kan jeg ikke svare paa.

Derimod var der noget andet, som det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) kom ind paa, og som jeg mener, der maa svares paa. Det ærede Medlem mente, at man ad Administrationsvejen skulde se at faa gennemført disse Reformers, som fra frikirkelig, grundtvigsk Side ønskes gennemførte med Hensyn til Ændring af Ritualer, med Hensyn til Ophævelse af Præsteløftet og lignende. Naar nu man lægger Mærke til, hvilket Standpunkt det ærede Medlem indtager overfor min Redegørelse med Hensyn til Besættelsen af Forstanderembedet ved Skaarup Seminarium, at det ærede Medlem sagde, at alle de Anbefalinger, jeg kom med, kunde jo være meget interessante — det var Anbefalinger fra vedkommende Persons Forstander, hans Medlærere og hans Elever, altsaa de Folk, der havde levet sammen med ham og deltaget i hans Virksomhed, set den Dag ud og Dag ind i de mange Aar, han havde virket der —, at alt det kunde være meget interessant, men dem lagde det ærede Medlem ikke videre Vægt

paa — det havde været mere vigtigt at faa at høre, hvad Ministeriets Konsulent i Skolesager, Professor N. A. Larsen, havde udtalt om denne Mand —, naar man lægger Mærke til dette Standpunkt hos det ærede Medlem, vil ærede Medlemmer se, at dette vidner hos det ærede Medlem fra Vinderup om, jeg vil ikke sige høj Grad, men dog om nogen Grad af Bureaukratisme. Det, som det ærede Medlem lægger Vægt paa, er, hvad der siges fra Ministeriets Embedsmænd; men hvad der siges fra de Mænd, der har arbejdet sammen med vedkommende Mand o. s. v., ligger der ikke saa megen Vægt paa. Ærede Medlemmer vil forstaa, at hvis det ærede Medlem fra Vinderup sad som Kultusminister og vilde udføre det, som han kalder for modigt, nemlig ad Administrationsvejen at komme til frie Ordninger indenfor Kirken, at ændre Ritualer, at ophæve Præsteløftet og lignende, saa vilde han altsaa ifølge det, jeg kaldte hans bureaukratiske Standpunkt, absolut blive nødt til at spørge Biskopperne, det er der ingen Tvivl om. Det vilde for Resten enhver Kultusminister, der vilde handle administrativt paa dette Omraade, være nødt til. Men naar ærede Medlemmer nu har læst f. Eks. den Artikel, som Biskop Ostenfeld forleden skrev i „Berlingske Tidende“, og som for øvrigt er hans Erklæring i Anledning af Askov-Adressen, tror jeg, alle ærede Medlemmer vil være klare over, hvad det var for en frisindet Kirkeordning, vi vilde faa, hvis det ærede Medlem administrativt skulde ændre disse Ting; det vilde blive, lige som Askov-Adressen — deri er jeg enig med det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) — et ganske uhyrligt Bispevælde. Jeg tror, det vil være rigtigt — det vilde jeg i alt Fald gøre — at holde disse Forhold saa nær til den lovgivende Myndighed, som det lader sig gøre, og jeg tror ogsaa, at en Minister, selv om han handler administrativt, altid maa handle paa en saadan Maade, at han føler, at han staar til Ansvar for, hvad der fra den lovgivende Myndighed kan ønskes af ham.

Saa har jeg kun et enkelt Punkt tilbage, hvorom jeg ogsaa maa henvende mig til det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen); det er det, at det ærede Medlem behøjdede saavel Højskoleforstander Bredsdorff som mig, der citerede ham, at vi havde brugt Ordet Skinhellighed. Det ærede Medlem mente, at det var særlig urigtigt, da vi burde kunne forstaa, at der ogsaa fra anden Side — fra en Side, der